

Vergaderjaar 2012–2013

33 400 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013

Nr. 117

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 maart 2013

In vervolg op mijn toezegging aan de Kamer informeer ik u in deze brief over mijn recente bezoeken aan Brunei Darussalam en Singapore, bij gelegenheid van de Staatsbezoeken aan beide landen, die plaatsvonden van 21 tot en met 25 januari 2013. Door mijn participatie in de Staatsbezoeken ben ik in de gelegenheid geweest om het economisch belang dat Nederland hecht aan de goede betrekkingen met Singapore, en het economisch potentieel dat wordt onderkend in Brunei, in beide landen te onderstrepen.

Brunei Darussalam

In Brunei Darussalam stond het Staatsbezoek voor een belangrijk deel in het teken van het verbreden en verdiepen van de economische relaties. Een belangrijk onderdeel was de door mij voorgezeten Ronde Tafel discussie van 11 CEO's van vooraanstaande Nederlandse bedrijven onder leiding van Voorzitter VNO/NCW dhr. Wientjes, met een aantal centrale besluitvormers aan Bruneise zijde. Tijdens de Ronde Tafel hadden de Nederlandse CEO's de gelegenheid om zichzelf rechtstreeks bij de Bruneise overheidsvertegenwoordigers te presenteren. Dit bood hen een belangrijk platform in een economie waar de overheid een centrale rol speelt. De discussies verliepen in een ontspannen sfeer en werden van beide zijden echt op prijs gesteld. Voor een aantal CEO's konden nuttige bilaterale gesprekken op verschillende niveaus, alsmede enkele bedrijfsbezoeken georganiseerd worden. Tijdens een toelichting over het Heart of Borneo Initiatief, waarin Brunei-Shell Petroleum een belangrijke speler is, werd ingegaan op de rol van het bedrijfsleven bij duurzaamheid en groene groei in het algemeen, en maatschappelijke -mede- verantwoordelijkheid voor duurzaam bosbeheer en behoud van biodiversiteit in het bijzonder.

Daarnaast werd een bijeenkomst onder auspiciën van de Brunei Economic Development Board gehouden, waarin bedrijven kennis konden nemen van economische ontwikkelingsplannen van Brunei, en van mogelijkheden en kansen daarin voor het Nederlands bedrijfsleven. Brunei is een kleine staat met een beperkte lokale markt. Hoge inkomsten uit de olie- en gassector bieden echter aan enkele niche sectoren goede kansen in deze groeiende economie, die voor de uitdaging staat economisch te diversificeren. Kansen voor het Nederlands bedrijfsleven liggen in Brunei met name op het terrein van (toelevering voor) de olie en gassector, in de watersector (waterveiligheid en drinkwater en sanitatie), en infrastructuur in brede zin (van havenontwikkeling tot wegenbouw en onderwijs- en gezondheidsinfrastructuur).

In mijn gesprek met mijn ambtgenoot in Brunei, 2e Minister van Buitenlandse Zaken en Handel Pehin Lim, hebben we onder andere vooruitgekeken naar zijn bezoek aan Nederland. Onlangs resulteerde dit in een korte ontvangst in Nederland, tijdens het recente bezoek aan twee Bruneise Ministers aan het Shell hoofdkantoor in Nederland. Ook brachten beide Ministers een bezoek aan Philips in Eindhoven, met het oog op mogelijke samenwerking. Naar verwachting volgen andere bezoeken uit Brunei later dit jaar.

Singapore

Het bezoek aan Singapore kende een andere dynamiek, op grond van de bestaande goede en intensieve betrekkingen met dat land. De onderlinge relaties komen bijvoorbeeld tot uitdrukking in het feit dat Nederlandse bedrijven behoren tot de belangrijkste buitenlandse investeerders in Singapore, met een focus op innovatie, onder meer gericht op duurzaamheid en efficiency verhoging. De sectoren waarin wordt samengewerkt zijn vooral water, life sciences & health, en high tech. Aan de vooravond van het Staatsbezoek aan Singapore was ik in de gelegenheid om extra aandacht te genereren voor de sterke Nederlandse bedrijfspresentie in dat land, en voor de mogelijkheden voor verdere verdieping van de samenwerking. Tijdens mijn bezoek aan een demonstratie opstelling van PWN-Technologies met innovatieve, in Nederland ontwikkelde watertechnologie, werd een samenwerkingsovereenkomst met de Singapore Public Utilities Board getekend. Tevens opende ik in Singapore het «Centre of Expertise on Radar and Integrated Sensors» dat daar door Thales Nederland is opgezet. In de haven van Singapore nam ik uitgebreid kennis van Singapore als «Global Hub», en van de intensieve samenwerking op maritiem gebied tussen Nederland en Singapore. Over het Nederlandse topsectorbeleid verzorgde ik een presentatie, en hadden CEO's vervolgens een uitvoerige discussie met vertegenwoordigers van kennisinstellingen aan Singaporese zijde: de gouden driehoek in de praktijk!

In mijn gesprek met mijn Singaporese counterpart Minister Hng Kiang Lim van Handel en Industrie wisselden we onze ervaringen uit met beleid gericht op topsectoren en op samenwerking binnen de gouden driehoek van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid, ten behoeve van innovatie. Innovatie is daarbij veelal gericht op verhoogde duurzaamheid en efficiency. In dat kader heb ik het thema MVO aangesneden bij mijn Singaporese counterpart. Net als Nederland zet Singapore sterk in op verdere ontwikkeling als kenniseconomie. Onder meer werd tijdens het bezoek een overeenkomst voor nadere samenwerking op het terrein van voedseltechnologie en voedselveiligheid tussen de Singaporese Nanyang Technological University en Wageningen University Research Center getekend.

In aanvulling op het economische programma sprak ik tijdens een diner met vertegenwoordigers van enkele vrouwenorganisaties wat uitgebreider over de positie van vrouwen in Singapore. Onder meer kreeg ik in dit gesprek een beeld van de MVO-uitdagingen op het gebied van vrouwenrechten en de positie van vrouwen op de arbeidsmarkt.

Ook in Singapore zat ik tijdens het Staatsbezoek een geslaagde Ronde Tafel voor. In de discussie participeerden 20 Nederlandse CEO's onder leiding van Voorzitter VNO/NCW dhr. Wientjes, Singaporese besluitvormers, en een aantal deelnemers uit de private sector van Singapore. Er was veel belangstelling voor het Nederlandse innovatiebeleid. CEO's toonden zich na afloop zeer te spreken over de mogelijkheid zich persoonlijk te hebben kunnen presenteren in dit forum, en in aanwezigheid van onder meer Minister Hng Kiang Lim. Kansen doen zich voor Nederlandse bedrijven onder meer voor op het terrein van duurzame stedelijke ontwikkeling en in het kader van het topsectorenbeleid. Aandacht ging tijdens het Staatsbezoek ook uit naar de rol van het MKB in een kenniseconomie, in de vorm van een discussiepanel met deelname van een groot aantal in Singapore gevestigde Nederlandse MKB-ers. Tijdens deze bijeenkomst verzorgde een hoge ambtenaar van het Ministerie van Economische Zaken een presentatie over samenwerking binnen de gouden driehoek in het Nederlandse topsectorbeleid.

Conclusie

Beide bezoeken hebben naar mijn mening zeker bijgedragen aan versteviging van de respectieve bilaterale relaties, en aan verbreding van mogelijkheden tot samenwerking voor het bedrijfsleven in beide landen. De resultaten bevestigen dat Staatsbezoeken een uitstekende gelegenheid bieden om Nederlandse economische belangen te behartigen, op een wijze die door alle partijen gewaardeerd wordt. Ik heb mijn deelname dan ook als waardevol ervaren en ben ervan overtuigd dat het heeft bijgedragen aan verbeterde kansen voor Nederlandse bedrijven in Brunei Darussalam en in Singapore.

De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen